

ዳኞች፡- ዓብዱልቃድር መሐመድ

ታፈሰ ይርጋ

ፀጋዬ አስማማው

አልማው ወሌ

ዓሊ መሐመድ

አመልካች፡- አፍሪካዊት የህንፃ ስራ ተቋራጭ ኃ/የተ/የግል ማህበር - አልቀረቡም

ተጠሪ፡- እነ አቶ እንድሪስ ዓሊ - አልቀረቡም

መዝገቡን መርምረን ፍርድ ሰጥተናል።

ፍ ር ድ

ጉዳዩ የቀረበው አመልካች በአማራ ክልል የደቡብ ወሎ ዞን ኮንቦልቻ ወረዳ ፍርድ ቤት እና የዞኑ ከፍተኛ ፍርድ ቤት የሰጡት ውሣኔ መሰረታዊ የሕግ ስህተት ስላለበት በሰበር ታይቶ ይታረምልኝ በማለት ስላመለከቱ ነው።

ክርክሩ የስራና ሰራተኛ ግንኙነት የሚመለከት ነው። አመልካች የሚሰራው የኮንስትራክሽን ስራ በከፊል የተጠናቀቀ መሆኑን በመግለጽ ተጠሪዎች ከስራ አሰናብቷል። ተጠሪዎች የስራ ውላችን አላግባብ ተቋርጧል በሚል ክስ አቅርበዋል። የኮንቦልቻ ወረዳ ፍርድ ቤት የተጠሪዎች ውል አላግባብ ተቋርጧል በማለት ተጠሪዎች የጠየቁትን የተለያዩ ክፍያዎች አመልካች እንዲከፍል ውሣኔ ሰጥቷል። አመልካች በወረዳው ፍርድ ቤት ውሣኔ ቅር በመሰኘት ይግባኝ ለከፍተኛው ፍርድ ቤት ያቀረበ ቢሆንም የከፍተኛው ፍርድ ቤት የወረዳውን ፍርድ ቤት ውሣኔ አጽንቷል።

አመልካች ታህሣስ 15 ቀን 2001 ዓ.ም በተፃፈ የሰበር አቤቱታ የኮንቦልቻ ወረዳና የዞኑ ከፍተኛ ፍርድ ቤት የሰጡት ውሣኔ መሰረታዊ የሕግ ስህተት አለበት። ተጠሪዎች የተሰናቡት የግንባታ ስራው እየቀነሰ በመሄዱ ነው። ተጠሪዎችን ከስራ ያሰናበትኳቸው በአሰሪና ሰራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁጥር 377/96 አንቀጽ 24 እና 30 መሰረት በመጨረሻ ጊዜ የሰሩበትን ደመወዝ የእረፍት ሰአት ክፍያና ያልተጠቀሙበት የዓመት እረፍት ወደ ገንዘብ በመለወጥ በመክፈል ነው። ስለዚህ ከአዋጁ ድንጋጌ መንፈስና ዓላማውም በአንቀጽ 38 እና አንቀጽ 40 እና ሌሎች ድንጋጌዎች መሰረት ልዩ ልዩ ክፍያ እንድንከፍል መወሰኑ መሰረታዊ የሕግ ስህተት አለበት። አመልካች የሰሩበትን ደመወዝ የትርፍ ሰአት ክፍያና የአመት እረፍት በገንዘብ በመለወጥ የከፈላቸው መሆኑን ማስረጃ አቅርቦን እያለ እና ተጠሪዎችም ይህንን አምነው በክላቸው ገለፀው እያለ ለእያንዳንዳቸው የአንድ ወር ደመወዝ እንድንከፍል መወሰኑ መሰረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ስለሆነ በሰበር እንዲታረምልን በማለት አመልክቷል።

ተጠሪዎች በበኩላቸው አመልካች ያሰናበተን ያለምንም ማስጠንቀቂያ ነው። ስንሰራ የነበረበት ወር ሳይጠናቀቅ የሰራገባቸውን ቀኖች እና የአመት እረፍት ፈቃድ ክፍያ ከፍሎ አሰናብቶናል። ስራውን በተመለከተ በስምንት ብሎክ ሶስቱ ተጠናቅቀው አምስቱ ገና ከግንባታ ላይ እንደሆኑ አስረድተናል ስለዚህ የስር ፍርድ ቤት የሰጠው ውሣኔ መሰረታዊ የህግ ስህተት የለበትም። የአመልካች አቤቱታ ውድቅ ይደረግልን በማለት በጽሑፍ መልስ ሰጥተዋል።

ከስር የክርክሩ አመጣጥና በሰበር የተደረገው ክርክር ከላይ የተገለጸው ሲሆን እኛም ጉዳዩን መርምረናል። ጉዳዩን እንደመረመርነው አመልካች ያከናወኑን የነበረው የግንባታ ስራ መጠን እየቀነሰ እና እያለቀ መሄዱን ተጠሪዎች አልካዱም። አመልካች በኮንቦልቻ ለሚገነባው ወሎ ዩኒቨርሲቲ ስምንት ብሎክ መገንባት ጀምሮ ሶስቱ ብሎክ ስራቸው ሙሉ በሙሉ

የተጠናቀቀ መሆኑንና አምስቱ ብሎኮች እየተሰሩ መሆኑን ተጠሪዎች ገልጸዋል። ይኸም አመልካች ተጠሪዎችን ሲቀጥር የነበረው ስራ የቀነሰ መሆኑን የሚያረጋግጥ ነው።

ተጠሪዎች ተቀጥረው ይሰሩ የነበሩት በአናጢነት በድንጋይ ጠራቢነት እና በሰአት ተቆጣጣሪነት የነበረ መሆኑን አመልካችና ተጠሪዎች አልተካካዱም። ስለዚህ ተጠሪዎች ይሰሩበት የነበረው ብሎክ ስራ ሲጠናቀቅ አመልካች ተጠሪዎችን ማሰናበቱ በአዋጅ ቁጥር 377/96 አንቀጽ 24 ንኡስ አንቀጽ 1 እና በአንቀጽ 30 ንኡስ አንቀጽ 1 መሰረት የተፈጸመ ሆኖ አግኝተዋል። አመልካች የኮንስትራክሽን ስራ የሚሰራ ድርጅት በመሆኑ ማስጠንቀቂያ የመስጠትና ሌሎች የቅነሣ ስነ ሥርዓቶችን ሳይገልጽ የስራው መጠን ሲቀንስ ወይም ስራው ሲያልቅ ሰራተኞችን ማሰናበት የሚችል ስለመሆኑ በአዋጅ ቁጥር 377/1996 አንቀጽ 30 የኮንስትራክሽን ዘርፍ የስራ ባህሪ ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባት ሕግአውጭው በልዩ ሁኔታ ደንግጓል። ከዚህ አንጻር ሲታይ ተጠሪዎች ማስጠንቀቂያ ሳይሰጠን ነው ያሰናበተን በማለት ያቀረቡት ክርክር የሕግ ድጋፍ ያለው ሆኖ አላገኘውም።

ተጠሪዎች ከስራ ሲሰናበቱ የሰሩበትን ደመወዝ እና የአመት እረፍት በገንዘብ ተሰልቶ የተከፈላቸው መሆኑን ለሰበር በሰጡት መልስ የገለጹ ሲሆን ቅሬታቸው በአግባቡ አልተሰላም የሚል ነው። መጠኑን በተመለከተ የተነሣው ክርክር የፍሬ ጉዳዩ ክርክር በመሆኑ በዚህ ችሎት የሚስተናገድ አይለም። ተጠሪዎች ከስራ ሲሰናበቱ የሰሩባቸው ቀናቶች ደመወዝና የአመት እረፍት በገንዘብ ተለውጦ የተከፈላቸው መሆኑን አምነው በሚከራከሩበት ሁኔታ አመልካች ለተጠሪዎች የአንድ ወር ደመወዛቸውን እንዲከፍል መወሰኑ መሰረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ሆኖ አግኝተዋል።

በአጠቃላይ የወረዳውና የከፍተኛው ፍርድ ቤት አመልካች በአዋጅ ቁጥር 377/96 አንቀጽ 24 ንኡስ አንቀጽ 1 እና በአንቀጽ 30 መሰረት ያከናወነውን የስራ ስንብት ህገ ወጥ የስራ ስንብት ነው በማለት ለተጠሪዎች ልዩ ልዩ ክፍያዎችን እንዲከፍል መወሰናቸው መሰረታዊ የህግ ስህተት አለበት በማለት ወስነዋል።

ው ሳ ኔ

1. በአማራ ክልል የደቡብ ወሎ ዞን ከፍተኛ ፍርድ ቤትና የኮንቦልቻ ወረዳ ፍርድ ቤት የሰጡት ውሳኔ ተሸሯል።
2. አመልካች ተጠሪዎችን ከስራ ያሰናበተው በአግባቡ ነው ብለናል።
3. አመልካች ለተጠሪዎች ምንም አይነት ክፍያ የመፈጸም ግዴታ የለበትም ብለናል።
4. ወጭና ኪሣራ ግራ ቀኝ የየራሳቸውን ይቻሉ።
ይህ ፍርድ በፌዴራል ጠቅላይ ፍ/ቤት ሰበር ችሎት በሙሉ ድምጽ ተሰጠ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ቤ/ኃ